

УДК 364.4:004.89

DOI <https://doi.org/10.32782/humanitas/2025.6.16>

Вадим ЛЮТИЙ

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи, Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, вул. Бульварно-Кудрявська, 18/2, м. Київ, Україна, 04053

ORCID: 0000-0002-9105-0470

Владислав КУЛИК

аспірант, Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, вул. Бульварно-Кудрявська, 18/2, м. Київ, Україна, 04053

ORCID: 0009-0004-2964-7438

Бібліографічний опис статті: Лютий, В., Кулик, В. (2025). Модель змістово-методичного забезпечення впровадження штучного інтелекту в соціальній роботі в Україні. *Ввічливість. Humanitas*, 6, 132–140, doi: <https://doi.org/10.32782/humanitas/2025.6.16>

МОДЕЛЬ ЗМІСТОВО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВПРОВАДЖЕННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ В УКРАЇНІ

Мета дослідження полягає в теоретичному обґрунтуванні та практичній розробці моделі змістовно-методичного забезпечення впровадження штучного інтелекту (ШІ) у соціальну роботу України. В умовах воєнного стану, масового переміщення населення та різкого зростання навантаження на систему соціальних послуг запропонована модель трансформує традиційні підходи в гібридні системи «людина – ШІ», поєднуючи автоматизацію рутинних завдань, персоналізацію допомоги, прогнозування ризиків та профілактику вигорання фахівців. Методологія дослідження ґрунтується на системному аналізі та поєднанні якісних підходів. Використано аналіз відкритих джерел для оцінки стану соціальної сфери та визначення ключових бар'єрів впровадження ШІ. На цій основі розроблено цілісну чотириблокову модель (концептуальний, організаційний, методичний, оціночний блоки) з акцентом на етичні принципи, гібридний підхід «людина-машина» та адаптацію до українських реалій. Працездатність моделі та її логіка підтвержені через аналіз відповідності її компонентів міжнародним стандартам та очікуваного впливу на ключові показники ефективності. Наукова новизна статті визначається тим, що уперше в українському контексті запропоновано цілісну модель змістово-методичного забезпечення впровадження ШІ в соціальній роботі, адаптовану до воєнних умов. Вона системно поєднує етичну рамку, інструменти практичної реалізації (чат-боти, Retrieval Augmented Generation – алгоритми, навчальні модулі) та механізми оцінки ефективності, спрямовані на підвищення якості та доступності соціальних послуг. Гібридна модель «людина – ШІ» є ефективним інструментом зміцнення соціальної сфери України, здатним знизити адміністративне навантаження, підвищити якість та доступність послуг, підтримати кадровий потенціал і забезпечити етичну відповідальність. Подальші дослідження мають зосередитися на пілотних впровадженнях, аналізі етичних ризиків та гармонізації з європейськими стандартами.

Ключові слова: штучний інтелект, соціальна робота, соціальні послуги, модель впровадження, бар'єри, гібридний підхід, цифровізація, ефективність послуг.

Vadym LIUTYI

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Associate Professor at the Department of Social Pedagogy and Social Work, Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University, 18/2 Bulvarno-Kudriavska str., Kyiv, Ukraine, 04053

ORCID: 0000-0002-9105-0470

Vladyslav KULYK

Postgraduate Student, Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University, 18/2 Bulvarno-Kudriavska str., Kyiv, Ukraine, 04053

ORCID: 0009-0004-2964-7438

To cite this article: Liutyi, V., Kulyk, V. (2025). Model zmistovo-metodychnoho zabezpechennia vprovadzhennia shtuchnoho intelektu v sotsialnii roboti v Ukraini [Model of content-methodological support for the implementation of artificial intelligence in social work in Ukraine]. *Vvichlyvist. Humanitas*, 6, 132–140, doi: <https://doi.org/10.32782/humanitas/2025.6.16>

MODEL OF CONTENT-METHODOLOGICAL SUPPORT FOR THE IMPLEMENTATION OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN SOCIAL WORK IN UKRAINE

The aim of the study is to theoretically substantiate and practically develop a model of content-methodological support for implementing artificial intelligence (AI) in social work in Ukraine. In the context of martial law, mass population displacement, and sharply increased demand for social services, the proposed model transforms traditional approaches into hybrid “human–AI” systems. It combines automation of routine administrative tasks, personalization of assistance, risk prediction, and prevention of professional burnout. The study methodology is based on systemic analysis and a combination of qualitative approaches. Analysis of open sources was used to assess the state of the social sector and identify key barriers to AI implementation. On this basis, an integrated four-block model (conceptual, organizational, methodological, and evaluative) was developed, emphasizing ethical principles, a human-machine hybrid approach, and adaptation to Ukrainian realities. The model’s viability and internal logic are confirmed through the analysis of its components’ compliance with international standards and the expected impact on key performance indicators. The scientific novelty of the study is defined by the proposal of a holistic model for the content and methodological support of AI integration in social work, specifically adapted to Ukraine’s wartime conditions. It systematically combines an ethical framework, practical implementation tools (chatbots, Retrieval Augmented Generation algorithms, training modules), and effectiveness evaluation mechanisms aimed at improving the quality and accessibility of social services. The hybrid “human–AI” model proves to be an effective tool for strengthening Ukraine’s social sector by reducing administrative workload, improving service quality and accessibility, supporting human resources, and ensuring ethical responsibility. Future research should focus on pilot implementations, ethical risk analysis, and harmonization with European standards.

Key words: artificial intelligence, social work, social services, implementation model, barriers, hybrid approach, digitalization, service efficiency.

Актуальність проблеми. Система соціальної роботи України в умовах воєнного стану стикається зі значними проблемами. Попит на соціальні послуги серед вразливих груп (внутрішньо переміщених осіб, людей похилого віку, осіб з інвалідністю, сімей вразливих груп тощо) значно перевищує можливості існуючої мережі соціальних працівників, що призводить до надмірного навантаження фахівців, їхнього професійного вигорання та зниження якості і доступності допомоги для тих, хто її найбільше потребує. Існуючі моделі роботи, орієнтовані на паперову звітність та рутинні операції, вичерпали свій потенціал у нових реаліях. У цьому контексті штучний інтелект (ШІ)

перестає бути технологічною розкішшю, а стає практичним інструментом виживання галузі. Він пропонує можливості для автоматизації адміністративних завдань, аналізу даних для виявлення ризиків та персоналізації допомоги. Проте наразі спроби впровадження ШІ носять хаотичний характер і наштовхуються на низку бар’єрів: відсутність єдиної методики, низька цифрова грамотність частини працівників, етичні сумніви щодо використання даних та алгоритмічних рішень. Актуальність цього дослідження полягає у необхідності розробки цілісної та адаптованої до українських реалій моделі, яка б системно підійшла до інтеграції ШІ в соціальну роботу, перетворивши його

з експерименту на ефективний інструмент підтримки як фахівців, так і їхніх клієнтів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Сучасні дослідження визначають потенціал ШІ в соціальній роботі для автоматизації процесів та підтримки прийняття рішень, водночас акцентуючи на системних етичних ризиках. Значний внесок у дослідження етичних аспектів вносить Ф. Рімер, який систематизує ключові виклики, зокрема проблеми інформованої згоди, конфіденційності даних, прозорості алгоритмів та алгоритмічної упередженості. Автор доводить, що ШІ-інструменти, такі як генеративний ШІ та чат-боти, можуть відтворювати та посилювати соціальні упередження при використанні нерепрезентативних даних, що призводить до дискримінації вразливих груп. Як альтернативу, Рімер пропонує комплексний протокол, заснований на міжнародних стандартах, що включає створення комітетів з цифрової етики, обов'язкове навчання фахівців та принцип гібридного контролю «людина-машина» (Reamer, 2023).

Важливий аналітичний внесок у дискусію про взаємодію ШІ та професійної діяльності роблять Б. Коултхард та співавтор, акцентуючи на ролі ШІ як інструменту посилення людських можливостей, а не їх заміщення. Вони ідентифікують ключові бар'єри, зокрема брак емпіричних доказів ефективності ШІ в соціальній роботі, організаційний опір та етичні ризики, пропонуючи інтеграцію етичних фреймворків та систематичні огляди доказів для верифікації інструментів ШІ (Coulthard et al., 2025).

Специфіку застосування ШІ для соціальної інтеграції ветеранів в українських реаліях досліджують О. Хижняк та Х.М. Сікейрос Гарсія. На основі емпіричних даних автори демонструють потенціал ШІ для уніфікації баз даних, персоналізації послуг та подолання бюрократичних бар'єрів, одночасно вказуючи на проблеми фрагментованості законодавства та цифрової нерівності (Khyzhniak, Siqueiros García, 2025).

Концепцію ШІ-грамотності як невід'ємного компоненту професійної підготовки соціальних працівників розвивають Ю. Ан та співавтор. Вони обґрунтовують необхідність інтеграції знань про ШІ у ключові компетенції фахівців для протидії технологічно посиленям нерів-

ностям та пропонують адаптовану рамку ШІ-грамотності, що охоплює розуміння обмежень ШІ, оцінку упереджень та етичні принципи застосування (Ahn et al., 2025).

Правовий контекст впровадження ШІ в Україні розглядає О. Олійник, яка аналізує фрагментованість регуляторного поля та необхідність спеціального законодавства, що балансуватиме інновації та захист прав людини, що є особливо актуальним для соціальної сфери (Oliynyk, 2025).

Специфіку застосування генеративного штучного інтелекту (ШІ) у дослідженнях соціальної роботи в українському контексті аналізують Т. Семигіна та О. Карагодіна. Автори окреслюють перспективи генеративних моделей для підвищення ефективності аналізу даних, продукування ідей та автоматизації рутинних завдань, що трансформує емпіричні підходи в умовах обмежених ресурсів. Водночас, вони акцентують на ключових етичних викликах: упередженості алгоритмів через нерепрезентативні тренувальні дані, проблемах конфіденційності в чутливих кейсах (наприклад, наративи клієнтів), відсутності прозорості «чорних ящиків» ШІ та питаннях авторства. З урахуванням етичних засад соціальної роботи (конфіденційність, самовизначення клієнтів, соціальна справедливість), автори пропонують гібридний фреймворк: розробку етичних стандартів, навчання дослідників, багаторівневий контроль та обов'язковий людський нагляд. Цей підхід доповнює міжнародні протоколи, адаптуючи їх до локальних реалій цифрового розриву в Україні (Семигіна, Карагодіна, 2025).

Проведений аналіз свідчить про значний інтерес дослідників до різних аспектів інтеграції ШІ в соціальній роботі. Проте залишаються недостатньо розкритими системні моделі, що поєднують аналіз бар'єрів, етичні принципи та практичний інструментарій, адаптований до специфіки посткризових умов, зокрема в українському контексті, з використанням відкритих даних для експериментальної верифікації. Саме цю прогалину зумовлено запропонованої в статті моделлю.

Мета дослідження полягає в теоретичному обґрунтуванні та розробці моделі змістовно-методичного забезпечення впровадження штучного інтелекту в соціальній роботі в Укра-

їні, яка інтегрує системний аналіз бар'єрів, концептуальні основи, практичні інструменти для гібридних систем «фахівець-ШІ» та механізми її експериментальної верифікації на основі відкритих даних.

Завдання дослідження:

1. Виявити та систематизувати ключові бар'єри та ресурси впровадження ШІ в соціальній роботі в Україні на основі аналізу відкритих джерел та міжнародного досвіду.

2. Розробити структурні компоненти авторської моделі, обґрунтувавши їх змістове наповнення відповідно до потреб сфери соціальної роботи в Україні в умовах воєнного та повоєнного часу.

3. Обґрунтувати методичний інструментарій моделі, зокрема механізми використання ШІ для автоматизації рутинних завдань, профілактики вигорання фахівців та персоналізації послуг для вразливих груп.

4. Запропонувати підхід до експериментальної верифікації ефективності моделі, зокрема шляхом статистичного аналізу потенційного впливу на зниження адміністративного навантаження та підвищення якості послуг.

5. Сформулювати практичні рекомендації щодо імплементації розробленої моделі в національні освітні програми підготовки соціальних працівників та регуляторні рамки цифровізації соціальної сфери.

Виклад основного матеріалу дослідження. Українська система соціальних послуг функціонує в умовах глибокої кризи, зумовленої наслідками війни, що створює комплексні бар'єри для впровадження ШІ. Ключовою проблемою є структурно-кадровий дисбаланс. За даними Міністерства соціальної політики України, реальні потреби у соціальних послугах задовольняються менш ніж на 20% через обмежену кількість фахівців та різке зростання попиту. Ця ситуація посилюється масштабами соціальної підтримки внутрішньо переміщених осіб (3,7 млн) та ветеранів (понад 1,3 млн), де рутинні адміністративні завдання займають значну частину робочого часу, призводячи до перевантаження працівників, зниження якості послуг та підвищення ризиків професійного вигорання (МСП, 2025; OSCE, 2023). За таких умов впровадження інновацій, що потребують фахової підготовки та переформатування діяльності, може наражатися на пасивний супротив.

Другим критичним бар'єром виступає дефіцит цифрової компетентності. Згідно з опитуванням КМІС (2025), лише 26% дорослого населення України, включно з фахівцями соціальної сфери, мають практичний досвід використання ШІ. Технологічний скептицизм (45% респондентів сприймають ШІ як ризикований) та виражені регіональні диспропорції (9% регулярних користувачів на селах проти 21% у містах) обумовлені обмеженим доступом до навчання та цифрової інфраструктури в умовах війни (КМІС, 2025), що суттєво гальмує впровадження навіть базових ШІ-інструментів, як-от чат-боти для консультацій, та посилює нерівність у доступі до послуг.

Третій блок утворюють етико-правові ризики. Дослідження (Reamer, 2023) вказують на небезпеку алгоритмічної упередженості та порушення конфіденційності даних клієнтів, що є особливо актуальним для вразливих груп (ВПО, ветерани). В українському контексті ці ризики посилюються через відставання нормативно-правової бази. Незважаючи на приєднання до Рамкової конвенції Ради Європи про ШІ, в Україні відсутній спеціальний закон на кшталт EU AI Act, що створює правовий вакуум у регулюванні ризико-орієнтованого використання ШІ в соціальній сфері та ускладнює міжвідомчу координацію (Олійник, 2025).

Для ефективної інтеграції ШІ необхідно подолати триаду взаємопов'язаних викликів: критичне структурне навантаження, низьку цифрову грамотність і недовершеність нормативно-етичного забезпечення. Подолання цих бар'єрів є передумовою для перетворення ШІ з потенційного джерела ризиків на інструмент оптимізації соціальної роботи.

Теоретичною основою інтеграції штучного інтелекту в соціальну роботу є *модель доповнення людського інтелекту*, де технологія виступає інструментом підсилення професійних можливостей, а не їх заміщення. Сучасні дослідження розглядають ШІ як системний елемент, здатний оптимізувати рутинні процеси, забезпечити аналітику великих даних та підвищити обґрунтованість рішень (Coulthard et al., 2025), що дозволяє фахівцям зосередитись на креативній, емпатичній та превентивній складовій роботи, зокрема на ранньому виявленні ризиків та профілактиці вигорання.

Концептуальна рамка визначає три ключові ролі ШІ в соціальній роботі:

- автоматизація адміністративних завдань (документообіг, моніторинг кейсів);
- персоналізація послуг для вразливих груп;
- прогнозування кризових ситуацій.

Фундаментальним принципом є *етична орієнтованість*, що передбачає прозорість алгоритмів, мінімізацію упереджень та обов'язковий людський контроль, відповідно до міжнародних стандартів (Council of Europe, 2025; NASW, 2017).

Міжнародний досвід демонструє різні моделі інтеграції ШІ. У скандинавських країнах (Данія, Фінляндія) ШІ використовується для комунікації з клієнтами через чат-боти та прогнозування соціальних ризиків. Зокрема, фінська платформа AurogaAI реалізує *human-centric* підхід, організовуючи послуги навколо життєвих подій громадян (OECD-OPSI, n.d.). Данська модель прогнозування ризиків у сфері захисту дітей базується на чотирьох етичних принципах: не нанесення шкоди, автономія, справедливість та пояснюваність (Villumsen et al., 2024). У США акцент робиться на системах підтримки прийняття рішень, проте спостерігаються проблеми з алгоритмічною упередженістю через відсутність уніфікованих етичних протоколів (Reamer, 2023). Аналіз CW360° (2025 р.) зазначає, що генеративний ШІ може використовуватись для адміністративних завдань, але потребує контролю через ризик «галюцинацій».

Вітчизняний контекст представлений платформою «Дія», де AI-елементи застосовуються для автоматизації соціальних виплат, що доводить можливість масштабування подібних рішень (МСП, 2025). Цей досвід може стати основою для розробки гібридних моделей, адаптованих до потреб української соціальної сфери. Концептуальні засади та міжнародний досвід підкреслюють необхідність балансу між технологічним потенціалом ШІ та етичними гарантіями, що є особливо актуальним для України в умовах подолання наслідків війни.

Нами пропонується чотириблокова модель змістовно-методичного забезпечення впровадження ШІ в соціальній роботі в Україні, спрямованої на подолання названих вище бар'єрів. Модель ґрунтується на принципах

гібридного підходу «людина-машина», етичної орієнтованості та адаптації до воєнних реалій, інтегруючи аналіз бар'єрів, концептуальні засади та міжнародний досвід (NASW et al., 2017; CASCW, 2025; Garkisch & Goldkind, 2025). Структура моделі включає чотири взаємопов'язані блоки:

1. Концептуальний блок визначає мету, завдання та етичні рамки трансформації соціальної роботи в гібридну систему, де ШІ посилює людські компетенції. Блок базується на принципах прозорості алгоритмів, інформованої згоди та людського контролю (Reamer, 2023), узгоджуючи їх з національними стратегіями цифровізації. Інтеграція моделі «Потрійного мандату» (Garkisch & Goldkind, 2025) забезпечує баланс між клієнтськими, професійними та організаційними потребами.

2. Організаційний блок передбачає аналіз умов впровадження через оцінку бар'єрів (кадровий дефіцит, регіональні диспропорції) та ресурсів (державне фінансування, відкриті дані). На основі даних МСП (2025) та Tarasenko et al. (2024) розроблено матрицю SWOT-аналізу для кожного регіону, що дозволяє оптимізувати розподіл ресурсів та створити реалістичну дорожню карту впровадження.

3. Методичний блок містить конкретний інструментарій для гібридних систем:

- Чат-боти для первинних консультацій з етичними фільтрами
- Retrieval Augmented Generation (RAG) – алгоритми для прогнозування ризиків серед вразливих соціальних груп
- Інструменти моніторингу навантаження для профілактики вигорання
- 40-годинні навчальні модулі з інтеграцією ШІ-грамотності (Ahn et al., 2025)

4. Оціночний блок містить обґрунтування критеріїв та засобів верифікації ефективності впровадження ШІ через систему ключових показників ефективності (КПІ):

- Зниження адміністративного навантаження
- Підвищення точності прогнозу ризиків
- Зменшення рівня професійного вигорання
- Підвищення задоволеності клієнтів

Для візуалізації взаємозв'язків між компонентами моделі розроблено порівняльну таблицю 1.

Відповідність компонентів моделі міжнародним стандартам

Компонент моделі	Ключові елементи	Відповідність міжнародним стандартам	Очікуваний ефект
Концептуальний	Гібридна трансформація, принципи прав людини	Потрійний мандат (Garkisch & Goldkind, 2025)	Підвищення доступності послуг.
Організаційний	Аналіз бар'єрів, ресурсне забезпечення	Моніторинг етики (CASCW, 2025)	Зниження навантаження.
Методичний	Чат-боти, RAG-алгоритми, навчальні модулі	Прогнозна аналітика (Nuwasiima et al., 2024)	Підвищення точності прогнозів.
Оціночний	KPI, статистичний аналіз, етичний аудит	Аудит на основі доказів (Coulthard et al., 2025)	Підвищення задоволеності отримувачів соціальних послуг.

Джерело: складено авторами

Запропонована структура є гнучкою та масштабованою, з можливістю адаптації від пілотних регіонів до національного рівня. Інтеграція моделі в освітні програми та регуляторні рамки (Олійник, 2025) забезпечить її довгострокову стійкість та ефективність у подоланні системних викликів соціальної сфери України.

Логіка та практична цінність моделі полягає в наступному: якщо концептуальний блок закладає етичні підстави, організаційний – визначає ресурси та плани, а методичний – надає конкретні інструменти (чат-боти, RAG-довідники). Ці зміни, зокрема, мають своїм наслідком у професійній практиці соціальної роботи:

- Створення реалістичних умов для індивідуалізованої допомоги шляхом вивільнення часу фахівця від рутини.

- Перенесення частини рутинного адміністративного навантаження на інструменти ШІ, що безпосередньо сприяє профілактиці професійного вигорання.

- Зміцнення практичної компоненти роботи з вразливими групами завдяки більш гнучкому та цілеспрямованому використанню ресурсів фахівця.

Внутрішня логіка моделі підтверджується системним підходом: кожен її компонент відповідає на конкретний виклик, а їхня сукупність забезпечує комплексний ефект. Для запобігання ризикам, кожен етап майбутнього впровадження має супроводжуватися оцінкою впливу на приватність (DPIA) та відповідати як європейським (AI Act), так і національним стандартам. Ключовим залишається принцип обов'язкового людського контролю у всіх критичних точках прийняття рішень, що гарантує доповнюючий, а не заміщаючий характер

ШІ і усуває загрозу підміни соціальної роботи алгоритмічними процесами.

Для успішного впровадження моделі ключовим є системне подолання структурних бар'єрів, що гальмують цифрову трансформацію галузі. Йдеться передусім про нерівномірність цифрової компетентності фахівців, відсутність усталених етичних стандартів використання ШІ в соціальній сфері та потребу в адаптації законодавчої бази до положень європейського AI Act. Розв'язання цих проблем вимагає комплексного підходу – від навчання фахівців до створення чіткої регуляторної рамки, яка поєднуватиме технологічну інновацію з гарантіями захисту прав людини.

Імплементация моделі передбачає поступовий, контрольований і прозорий процес. На першому етапі доцільним є інтегрування навчальних модулів із цифрової компетентності та роботи з алгоритмічними інструментами у програми підвищення кваліфікації та базову підготовку соціальних працівників. Паралельно має здійснюватися розбудова інституційної інфраструктури: розробка методичних рекомендацій, нормативних положень, протоколів етичного контролю та процедур аудиту. На наступному етапі модель може бути апробована в умовах діяльності установ-надавачів соціальних послуг та за умов експериментального підтвердження ефективності масштабована на регіональному рівні з урахуванням локальної цифрової зрілості та доступних ресурсів, використовуючи відкриті державні дані для моніторингу та коригування процесів. Такий підхід дозволяє зберегти гнучкість, уникнути надмірної централізації та забезпечити реалістичність впровадження.

Важливим стратегічним аспектом є етичне врівноваження технологічної інновації з профе-

сійними принципами соціальної роботи. У центрі процесу мають залишатися не алгоритми, а фахівець і клієнт – саме людиноцентричність є визначальною ознакою соціальної сфери. ШІ виконує допоміжну функцію, підсилюючи спроможність працівника діяти ефективніше, швидше та з більшою адресністю, не витісняючи при цьому його професійне судження.

Висновки і перспективи подальших дослідження. У цьому контексті подальші дослідження набувають важливого значення. Насамперед ідеться про поглиблений аналіз етичних аспектів використання ШІ, включно з ризиками алгоритмічної упередженості та механізмами захисту персональних даних. Не менш важливим напрямом експериментальна перевірка моделі та є постійний моніторинг ефективності після реального впровадження – із застосуванням порівняльних

підходів для виявлення причинно-наслідкових зв'язків між впровадженням моделі та зміною якості соціальних послуг. Важливими стають також адаптація до нових викликів, зокрема демографічних зрушень, зростання попиту на соціальні послуги та подальша гармонізація правових рамок із європейськими стандартами.

Таким чином, модель, побудована на принципах гібридного підходу, не обмежується концептуальним рівнем. Вона має потенціал стати практичним інструментом модернізації соціальної роботи в Україні, забезпечуючи баланс між технологічною ефективністю та етичною відповідальністю. Її впровадження може стати одним із ключових елементів зміцнення соціальної інфраструктури країни, сприяючи стійкості системи соціального захисту в умовах тривалих кризових викликів.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Використання штучного інтелекту населенням України. Київський міжнародний інститут соціології. 2025. URL: <https://kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports&id=1528> (дата звернення: 22.10.2025).
2. Олійник О. Правове регулювання штучного інтелекту в Україні: виклики та перспективи. *Соціальний розвиток: економіко-правові проблеми*. 2025. № 6. DOI: <https://doi.org/10.70651/3083-6018/2025.6.04> (дата звернення: 22.10.2025).
3. Про схвалення Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 02.12.2020 № 1556-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-2020-%D1%80#Text> (дата звернення: 22.10.2025).
4. Семигіна, Т., Карагодіна О. Генеративний штучний інтелект у дослідженнях із соціальної роботи: перспективи застосування та виклики етики. 2025. URL: https://www.researchgate.net/publication/395030323_Generativnij_stucnij_intelekt_u_doslidzennah_iz_socialnoi_roboti_perspektivi_zastosuvanna_ta_vikliki_etiki (дата звернення: 23.10.2025).
5. Турбота про кожного: як Міністерство соціальної політики змінює сферу соціальних послуг. МСП України. 2025. URL: <https://www.msp.gov.ua/press-center/news/turbota-pro-kozhnoho:-yak-ministerstvo-sotsialnoyi-polityky-zminyuye-sferu-sotsialnykh-posluh> (дата звернення: 22.10.2025).
6. Ahn E., Choi M., Fowler P., Song I. H. Artificial Intelligence Literacy for Social Workers: Integrating AI into Core Competencies to Address Societal Impacts. *Journal of the Society for Social Work and Research*. 2025. Vol. 16. № 1. P. 9–22. DOI: <https://doi.org/10.1086/735187> (дата звернення: 22.10.2025).
7. AuroraAI: A Human-Centric and Life-Event Based Public Sector Transformation. OECD Observatory of Public Sector Innovation (OECD-OPSI). n.d. URL: <https://oecd-opsi.org/innovations/auroraai/> (дата звернення: 22.10.2025).
8. Coulthard B., Taylor B. J., McGlade A. Artificial intelligence and evidence for social work: will a robot steal your job? *European Social Work Research*. 2025. Vol. 3. № 2. P. 238–243. DOI: <https://doi.org/10.1332/27551768Y2025D000000033> (дата звернення: 22.10.2025).
9. Garkisch M., Goldkind L. Considering a Unified Model of Artificial Intelligence Enhanced Social Work: A Systematic Review. *Journal of Human Rights and Social Work*. 2025. Vol. 10. P. 23–42. DOI: <https://doi.org/10.1007/s41134-024-00326-y> (дата звернення: 22.10.2025).
10. How open data helps Ukrainians navigate times of war. OSCE. 2023. URL: <https://www.osce.org/oceea/560511> (дата звернення: 22.10.2025).
11. Khyzhniak O., Siqueiros García J. M. Potential of Artificial Intelligence in the Assessment of System of Social Integration of Veterans of the Russian-Ukrainian War. In: Ahrweiler P. (eds) *Participatory Artificial Intelligence in Public Social Services. Artificial Intelligence, Simulation and Society*. Springer, Cham, 2025. P. 1–22. DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-031-71678-2_10 (дата звернення: 22.10.2025).

12. NASW Standards for Technology in Social Work Practice. National Association of Social Workers (NASW), Association of Social Work Boards (ASWB), Council on Social Work Education (CSWE), Clinical Social Work Association (CSWA). 2017. URL: <https://www.socialworkers.org/Practice/NASW-Practice-Standards-Guidelines/Standards-for-Technology-in-Social-Work-Practice> (дата звернення: 22.10.2025).
13. Nuwasiima M., Ahonon M. P., Kadiri C. The Role of Artificial Intelligence (AI) and Machine Learning in Social Work Practice. *World Journal of Advanced Research and Reviews*. 2024. Vol. 22. № 2. P. 299–312. URL: <https://wjarr.com/sites/default/files/WJARR-2024-2998.pdf> (дата звернення: 22.10.2025).
14. Reamer F. G. Artificial intelligence in social work: Emerging ethical issues. *International Journal of Social Work Values and Ethics*. 2023. Vol. 20. № 2. P. 52–71. DOI: <https://doi.org/10.55521/10-020-205>. (дата звернення: 22.10.2025).
15. Regulation (EU) 2024/1689 laying down harmonised rules on artificial intelligence (Artificial Intelligence Act). European Union. 2024. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj> (дата звернення: 22.10.2025).
16. Tarasenko S., Karintseva O., Duranowski W., Bilovol A., Voronenko V. Awareness and readiness to use artificial intelligence by the adult population of Ukraine: Survey results. *Problems and Perspectives in Management*. 2024. Vol. 22. № 4. P. 1–13. DOI: [https://doi.org/10.21511/ppm.22\(4\).2024.01](https://doi.org/10.21511/ppm.22(4).2024.01) (дата звернення: 22.10.2025).
17. The Impact of AI Technology on the Social Work Profession: Benefits, Risks, and Ethical Considerations. Center for Advanced Studies in Child Welfare (CASCW), University of Minnesota. CW360° Spring 2025. URL: <https://casw.umn.edu/cw360deg-spring-2025/impact-ai-technology-social-work-profession-benefits-risks-and-ethical> (дата звернення: 22.10.2025).
18. The number of combatants in Ukraine has increased to over 1.3 million. LIGA.net. 2025. URL: <https://news.liga.net/en/society/news/the-number-of-combatants-in-ukraine-has-increased-to-over-13-million> (дата звернення: 22.10.2025).
19. Ukraine Internal Displacement Report. IOM DTM. April 2025. URL: https://dtm.iom.int/sites/g/files/tmzbd1461/files/reports/IOM_UKR_Internal%2520Displacement%2520Report_GPS%2520R20_April%25202025.pdf (дата звернення: 22.10.2025).
20. Ukraine signs CoE Framework Convention on AI. Council of Europe. 2025. URL: <https://www.coe.int/en/web/artificial-intelligence/-/ukraine-signs-the-council-of-europe-framework-convention-on-ai> (дата звернення: 22.10.2025).
21. Villumsen A. M., Rosholm M., Bodilsen S. T., Toft S. D., Berg L. S., Nirmalarajan L. Y. Ethical considerations in research when building predictive risk modelling in child and family welfare. *Journal of Comparative Social Work*. 2024. Vol. 19. № 1. P. 1–24. URL: <https://journals.uis.no/index.php/JCSW/article/download/619/441/2708> (дата звернення: 22.10.2025).

REFERENCES:

1. Ahn, E., Choi, M., Fowler, P., & Song, I. H. (2025). Artificial intelligence literacy for social workers: Integrating AI into core competencies to address societal impacts. *Journal of the Society for Social Work and Research*, 16(1), 9–22. <https://doi.org/10.1086/735187>
2. Cabinet of Ministers of Ukraine. (2020, December 2). Pro skhvalennia Kontseptsii rozvytku shtuchnoho intelektu v Ukraini [On approval of the Concept for the development of artificial intelligence in Ukraine] (Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy No. 1556-r). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-2020-%D1%80#Text> [in Ukrainian].
3. Center for Advanced Studies in Child Welfare, University of Minnesota. (2025, Spring). The impact of AI technology on the social work profession: Benefits, risks, and ethical considerations. CW360°. Retrieved from <https://casw.umn.edu/cw360deg-spring-2025/impact-ai-technology-social-work-profession-benefits-risks-and-ethical>
4. Coulthard, B., Taylor, B. J., & McGlade, A. (2025). Artificial intelligence and evidence for social work: Will a robot steal your job? *European Social Work Research*, 3(2), 238–243. <https://doi.org/10.1332/27551768Y2025D000000033>
5. Council of Europe. (2025). Ukraine signs CoE Framework Convention on AI. Retrieved from <https://www.coe.int/en/web/artificial-intelligence/-/ukraine-signs-the-council-of-europe-framework-convention-on-ai>
6. European Union. (2024). Regulation (EU) 2024/1689 laying down harmonised rules on artificial intelligence (Artificial Intelligence Act). Retrieved from <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj>
7. Garkisch, M., & Goldkind, L. (2025). Considering a unified model of artificial intelligence enhanced social work: A systematic review. *Journal of Human Rights and Social Work*, 10, 23–42. <https://doi.org/10.1007/s41134-024-00326-y>
8. International Organization for Migration. (2025, April). Ukraine internal displacement report. Retrieved from https://dtm.iom.int/sites/g/files/tmzbd1461/files/reports/IOM_UKR_Internal%20Displacement%20Report_GPS%20R20_April%202025.pdf
9. Khyzhniak, O., & Siqueiros García, J. M. (2025). Potential of artificial intelligence in the assessment of system of social integration of veterans of the Russian-Ukrainian War. In P. Ahrweiler (Ed.), *Participatory artificial intelligence in public social services* (pp. 1–22). Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-031-71678-2_10

10. Kyiv International Institute of Sociology. (2025). Vykorystannia shtuchnoho intelektu naseleнням Ukrainy [Use of artificial intelligence by the population of Ukraine]. Retrieved from <https://kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports&id=1528> [in Ukrainian].
11. LIGA.net. (2025). The number of combatants in Ukraine has increased to over 1.3 million. Retrieved from <https://news.liga.net/en/society/news/the-number-of-combatants-in-ukraine-has-increased-to-over-13-million>
12. Ministry of Social Policy of Ukraine. (2025). Turbota pro kozhnogo: Yak Ministerstvo sotsial'noi polityky zminyuie sferu sotsial'nykh posluh [Care for everyone: How the Ministry of Social Policy is changing the field of social services]. Retrieved from <https://www.msp.gov.ua/press-center/news/turbota-pro-kozhnoho:-yak-ministerstvo-sotsialnoyi-polityky-zminyuie-sferu-sotsialnykh-posluh> [in Ukrainian].
13. National Association of Social Workers, Association of Social Work Boards, Council on Social Work Education, & Clinical Social Work Association. (2017). NASW standards for technology in social work practice. Retrieved from <https://www.socialworkers.org/Practice/NASW-Practice-Standards-Guidelines/Standards-for-Technology-in-Social-Work-Practice>
14. Nuwasiima, M., Ahonon, M. P., & Kadiri, C. (2024). The role of artificial intelligence (AI) and machine learning in social work practice. *World Journal of Advanced Research and Reviews*, 22(2), 299–312. Retrieved from <https://wjarr.com/sites/default/files/WJARR-2024-2998.pdf>
15. OECD Observatory of Public Sector Innovation. (n.d.). AuroraAI: A human-centric and life-event based public sector transformation. Retrieved from <https://oecd-opsi.org/innovations/auroraai/>
16. Oliinyk, O. (2025). Pravove rehuliuвання shtuchnoho intelektu v Ukraini: Vyklyky ta perspektyvy [Legal regulation of artificial intelligence in Ukraine: Challenges and prospects]. *Sotsial'nyi rozvytok: Ekonomiko-pravovi problemy*, (6), Article 04. <https://doi.org/10.70651/3083-6018/2025.6.04> [in Ukrainian].
17. OSCE. (2023). *How open data helps Ukrainians navigate times of war*. Retrieved from <https://www.osce.org/occea/560511>
18. Reamer, F. G. (2023). Artificial intelligence in social work: Emerging ethical issues. *International Journal of Social Work Values and Ethics*, 20(2), 52–71. <https://doi.org/10.55521/10-020-205>
19. Semihina, T., Karahodina, O. (2025, August 29). Henerativnyy shtuchnyy intelekt u doslidzhennyakh iz sotsial'noyi roboty: Perspektyvy zastosuvannya ta vyklyky etyky [Generative artificial intelligence in social work research: Prospects of application and ethical challenges]. Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/395030323_Generativnij_stucnij_intelekt_u_doslidzennah_iz_socialnoi_roboti_perspektivi_zastosuvanna_ta_vikliki_etiki
20. Tarasenko, S., Karintseva, O., Duranowski, W., Bilovol, A., & Voronenko, V. (2024). Awareness and readiness to use artificial intelligence by the adult population of Ukraine: Survey results. *Problems and Perspectives in Management*, 22(4), 1–13. [https://doi.org/10.21511/ppm.22\(4\).2024.01](https://doi.org/10.21511/ppm.22(4).2024.01)
21. Villumsen, A. M., Rosholm, M., Bodilsen, S. T., Toft, S. D., Berg, L. S., & Nirmalarajan, L. Y. (2024). Ethical considerations in research when building predictive risk modelling in child and family welfare. *Journal of Comparative Social Work*, 19(1), 1–24. <https://doi.org/10.1080/27551768.2024.231619>

Дата надходження статті: 15.11.2025

Дата прийняття статті: 02.12.2025

Опубліковано: 30.12.2025